

2023

VUOSIKERTOMUS

Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry
Pro Lappviken förening för mental hälsa rf

YLEISTÄ

Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry (ark. Pro Lapinlahti) on vuonna 1988 perustettu yleishyödyllinen ja kansalaislähtöinen yhdistys, joka edistää mielenterveyttä ja ehkäisee mielenterveyden ongelmia kulttuurityön ja parantavan ympäristön keinoin. Lisäksi yhdistys vaalii Lapinlahden sairaala-alueen arvokasta, lähes 200-vuotista kulttuuriperintöä ja edistää alueen kulttuurihistoriallisen arvon mukaista toimintaa.

Yhdistys on ollut aktiivisesti muokkaamassa Lapinlahtea suljetusta sairaala-alueesta avoimeksi mielen hyvinvoinnin ja kulttuurin tapahtumapaikaksi, Lapinlahden Lähteeksi, yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa (kaavio toimijoista sivulla 3). Yhdistys vastaa innovatiivisen ja uudenlaista kaupunkikulttuuria edustavan Lapinlahden Lähteen avoimesta toiminnasta.

Toiminnan muotoja ovat:

- Matalan kynnyksen yksinäisyyttä ehkäisevä, mielenterveyttä edistävä ja osallisuutta vahvistava ryhmätoiminta
- Tapahtumat
- Taidenäyttelyt
- Luontotoiminta ja viljelypalstat
- Asukastilatoiminta
- Inklusiota ja maahanmuuttajien mielenterveyttä tukeva toiminta
- Museotoiminta
- Vuonna 2023 käynnistetty Uudenmaan kulttuurihyvinvointitoiminnan koordinaatio
- Varainkeruutoiminta: vapaaehtoisvoimin ylläpidetty Kirpputori Lähteen Patina

PRO LAPINLAHTI MIELENTERVEYSSEURA RY

Järjestää, koordinoi ja ylläpitää mielen hyvinvointia edistävää ja yksinäisyyttä vähentävää, kaikille avointa vapaaehtoistoimintaa, ryhmätoimintaa ja tapahtumia.

Vaalii, puolustaa ja kehittää Lapinlahden kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia arvoja ja toimintaa yhdessä Lapinlahti-yhteisön muiden toimijoiden kanssa.

Tapahtumat

Ryhmätoiminta

Vaikuttamistyö

Miitti-hanke

Vapaaehtoistoiminta

Mental Museum

Näyttelytoiminta

Kaupunkiluontokeskus

Kirpputori Lähteen Patina

Asukastila

PRO LAPINLAHDEN TUKI OY ry

Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry:n omistama yhteiskunnallinen yritys, joka vastaa alla mainituista liiketoiminnoista sekä vaalii, puolustaa ja kehittää Lapinlahden kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia arvoja ja toimintaa yhdessä Lapinlahti-yhteisön muiden toimijoiden kanssa.

Kahvila Lähte

Lähteen Sauna

Historiakierrokset, hyvinvointitoiminta

LAPINLAHDEN LÄHDE OY

Omistaja: MIELI Suomen mielenterveysseura ry
Mieli Suomen Mielenterveys ry:n 100 % omistama yhteiskunnallinen yritys.

Ylläpitää ja vuokraa Lapinlahden entisen psykiatrisen sairaalan tiloja sekä harjoittaa ihmisten toiminta- ja työkykyä kehittävää toimintaa.

Koordinoi Lapinlahti-yhteisön yhteistoimintaa sekä vaalii, puolustaa ja kehittää Lapinlahden kulttuurihistoriallisia ja yhteiskunnallisia arvoja ja toimintaa yhdessä Lapinlahti-yhteisön muiden toimijoiden kanssa

Kiinteistöhuolto

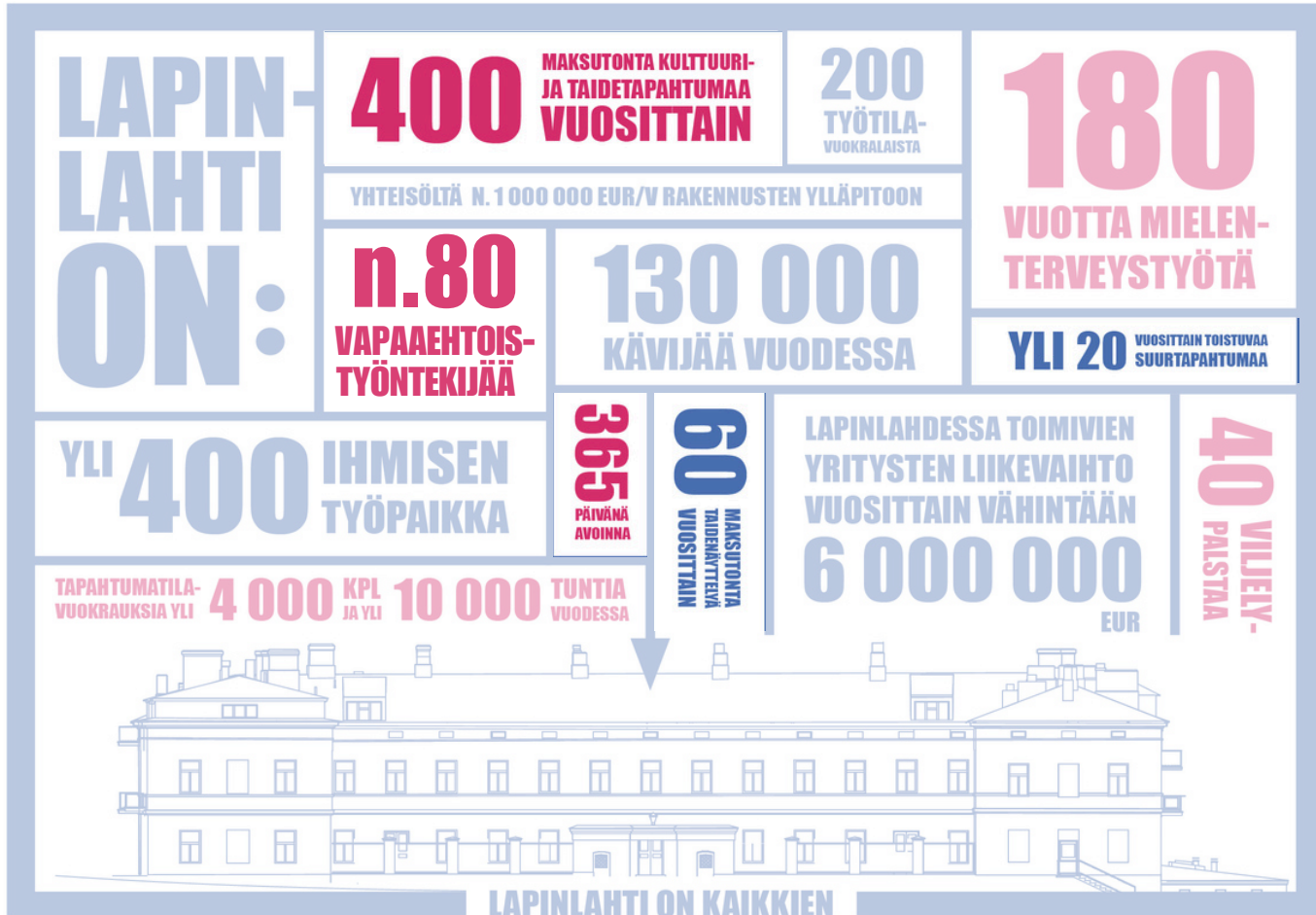
Asiakaspalvelu ja myynti

Viestintä ja markkinointi

Lapinlahden Lähteen organisaatiokaavio

Yhdistyksellä on merkittävä osuus Lapinlahden Lähteen toiminnassa kulttuurin, taiteen ja mielen hyvinvoinnin keskuksena:

Alkuperäinen infograafi kuvaa Lapinlahden Lähteen toimintaa ja toimijoita kokonaisuutena.

Pro Lapinlahden Tuki Oy

Yhdistyksen omistaman yhteiskunnallisen yrityksen Pro Lapinlahti Tuki Oy:n pääasiallinen tarkoitus on tukea mielenterveyttä, osallisuutta ja osatyökykyisten työllistymistä tarjoamalla työ- ja oppimisympäristö, jossa osatyökykyiset ja työmarkkinoille vaikeasti työllistyvät voivat turvallisesti vahvistaa toimintakykyään ja työelämävalmiuksiaan. Pro Lapinlahden Tuki Oy vastaa Kahvila Lähteen ja Lähteen Saunan toiminnasta. Yhtiön toimialana on tämän lisäksi muu alueeseen liittyvä virkistys- ja hyvinvointitoiminta, kuten suositut Lapinlahden historiakerrokset.

Strategia ja arvot

Yhdistys laati uuden strategiansa vuonna 2022. Yhdistys perustaa toimintansa tähän uusittuun strategiaan, jossa on määritelty yhdistyksen perustehtävä, arvot ja visio.

Perustehtävä

Pro Lapinlahti mielenterveysseuran perustehtävänä on aktiivisesti puolustaa ja vaalia Lapinlahden sairaala-aluetta keitaana, joka tarjoaa kaikille ihmisille mahdollisuuden ja tilan olla omana itsenään myös haavoittuneena. Tämä keidas tukee helsinkiläisten mielen hyvinvointia monimuotoisesti kynnyksettömien kohtaamisten, kulttuurin ja Lapinlahden puiston ja miljöön keinoin. Lapinlahdessa kävijät pääsevät toteuttamaan itseään ja saamaan voimaantumisen kokemuksia.

Visio

Kansalaisjärjestö Pro Lapinlahti ylläpitää ja kehittää Lapinlahdesta kaikkien kaupunkilaisten omaa, kukoistavaa taiteen, kulttuurin ja mielen hyvinvoinnin keskusta. Yhdistys toimii yhteistyön innovatiivisena toiminta-alustana edistämällä uudenlaista kaupunkikulttuuria. Yhdistys tukee Lapinlahden alueella avointa ja ei-kaupallista toimintaa.

Lukuisat jäsenet ja vapaaehtoiset järjestävät erilaisia kulttuuri- ja hyvinvointitapahtumia alueen kukoistavassa tapahtumakeskuksessa, yhdessä tekemisen Lapinlahden Lähteellä. Yhdistys toimii aktiivisesti kulttuurihyvinvointiajattelun edistämiseksi. Eri kulttuurien välinen vuorovaikutus on luonteva osa Lapinlahden toimintoja. Yhdistys luo työllistymispolkuja kuntoutujille ja tukee eri syistä syrjäytymisvaarassa olevia.

Yhdistys on Helsingin kaupungille arvostettu ja toiminta-alueellaan strateginen ja aktiivinen kumppani, joka tukee muun muassa alueen hyvinvointitalouden kehittymistä. Yhdistys toimii kestävästä kehityksestä tavoitteiden mukaisesti ja kiertotaloutta edistämällä.

Arvot

Moninaisuus

Kaikkien Lapinlahti

Lapinlahdessa toteutuvat avoimuus, osallisuus ja matalan kynnyksen saavutettavuus. Miljöö ja salliva ilmapiiri houkuttelevat mukaan toimintaan. Lapinlahti huomioi helsinkiläisyyden moninaisuuden. Toimintaa suunniteltaessa otetaan huomioon osallistujien moninaiset taustat. Lapinlahdessa tehdään töitä esteettömyyden eteen. Rakennushistoriallisten arvojen puitteissa tavoitteena on olla kaikille kaupunkilaisille avoin ja saavutettavissa.

Turvallisuus

Tule sellaisena kuin olet

Osallistujat saavat fyysisen, henkisen ja sosiaalisen turvallisuuden kokemuksen. Siihen pyritään aktiivisilla valinnoilla ja toimilla. Alue on syrjinnästä ja kiusaamisesta vapaa, ja asiattomaan käytökseen puututaan turvallisemman tilan periaatteiden mukaisesti.

Jokaisella on yhteisvastuu kanssaihmiä, ympäristöä ja kulttuuriperintöä kohtaan. Sekä paikan että yksilön historian merkityksellisyyttä ja jatkuvuutta vaalitaan ja kunnioitetaan. Ilmapiiri on suvaitsevainen ja salliva. Eri ihmisryhmien kokemaa stigmaa vähennetään aktiivisesti. Haluamme välittää Lapinlahden arvomaailmaa laajemminkin.

Yhteisöllisyys

Kylä kaupungissa

Lapinlahdessa ihmiset kohtaavat ja kansalaisjärjestötoiminnan kautta osallistuvat kulttuuriperinnön, puiston ja niin oman kuin kanssaihmiä hyvinvoinnin vaalimiseen. Toimintaa toteutetaan ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla. Lapinlahti tarjoaa merkityksellisyyttä, toimijuutta ja yhteisöllisyyttä. Osallistumisen tason jokainen määrittää itse. Osallistuminen ja oleminen on mahdollista rajallisillakin voimavaroilla.

Organisaatio

Jäsenyys

Yhdistyksen toiminta on avointa kaikille. Jäseneksi voivat liittyä kaikki, jotka haluavat olla mukana ja tukea toimintaa. Vuonna 2023 jäsenmaksu oli 15 euroa ja kannatusjäsenmaksu 100 euroa. Jäsenrekisterin ylläpidosta vastasi MIELI Suomen mielenterveys ry. Jäseniä oli vuoden 2023 lopussa 228.

Vuosikokous

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin 24.4.2023. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pentti Arajärvi, joka valittiin uudelleen yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi seuraavalle toimintavuodelle.

Hallinto

Hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain puolet jäsenistä on erovuorossa. Puheenjohtaja valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 6 kertaa.

Yhdistyksen hallitus 2023 (vuosikokoukseen 24.4. asti)

Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varajäsen	Hallituksen varajäsen
Pentti Arajärvi	Michael Aston	Kristian Wahlbeck	Kasper Muttonen	Klaus Welp	Thomas Slätis	Eveliina Lafghani	Irma Pillai	Tuomas Karisto
2022	2021-2022	2022-2023	2022-2023	2021-2022	2022-2022	2022-2023	2022-2023	2022-2022

Yhdistyksen hallitus 2023 (24.4. alkaen)

Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varsinainen jäsen	Hallituksen varajäsen	Hallituksen varajäsen
Pentti Arajärvi	Michael Aston	Kristian Wahlbeck	Kasper Muttonen	Klaus Welp	Thomas Slätis	Eveliina Lafghani	Irma Pillai	Pia Puu Oksanen
2023	2023-2024	2022-2023	2022-2023	2023-2024	2023-2024	2022-2023	2022-2023	2023-2024

Toimihenkilöt ja työntekijät vuonna 2023

Yhdistyksen palveluksessa vuoden aikana toimineet työntekijät:

Perustoiminnot

Toiminnanjohtaja: **Nonni Mäkikärki**

Toimintakoordinaattori: **Katja Liuksiala**

Taloudenhoitaja: **Essi Manninen**

Viestintä

Viestintäasiantuntija: **Siru Valleala**

Viestintäavustaja: **Jukka Leppikangas** 1.9.2023 asti,
jonka jälkeen Jukka siirtyi asukastilakoordinaattoriksi
31.12.2023 asti.

Viestinnässä työskenteli lisäksi osa-aikaisesti
palkattuna **Jennifer Ramirez**.

 = 6 TYÖNTEKIJÄÄ

MIITTI-hanke

Hankepäällikkö **Alaa Altamimi**, hanketyöntekijä **Amjad Sher**, hankekoordinaattori **Maija Mustajoki**. Lisäksi MIITTI-hankeeseen palkattiin vuoden kuntouttavan työharjoittelun ja työkokeilun jälkeen viestinnän tueksi **palkkatuettu tapahtuma-avustaja** 1.8.2023 alkaen.

Kaupunkiluontokeskus

Liikkeelle Lähteeltä! -hanketyöntekijä sekä Escape to Happiness -hankkeen projektipäällikkö:

Taina Laaksoharju

Liikkeelle Lähteeltä! -hanketyöntekijä **Ilona Rautiainen**

Asukasosallisuusuhanke

Asukastilakoordinaattori: **Tuomas Karisto** 31.7.2023 asti, jonka jälkeen Tuomas siirtyi Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspisteeseen kulttuurihyvinvointiagentiksi

Toimihenkilöt ja työntekijät

KUJE – Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste

Hankepäällikkö: **Miia Lusa** 1.9.2023 lähtien
Kulttuurihyvinvointiagentti: **Tuomas Karisto** 1.8.2023 lähtien

Viestijä: **Aleksandra Lumivuori**

Hankeessa oli lisäksi **yksi palkkatuettu** työntekijä sekä **yksi Paikka auki** -työntekijä 1.10.2023 lähtien

Lisäksi yhdistyksellä oli yhteensä **11 palkkatukityöllistettyä työntekijää** ja **kolme osatyökykyistä henkilöä** Paikka auki -ohjelman kautta toimintavuoden aikana. Yhdistys tarjosi myös harjoittelupaikkoja ammatti- ja ammattikorkeakouluopiskelijoille, työkokeilun jaksoille sekä kuntouttavaan työharjoitteluun eläkeyhtiöiden kautta.

Työterveyshuollosta vastasi Terveystalo.

Toiminnanjohtaja Nonni Mäkikärki toimi työsuojelupäällikkönä, ja yhdistyksen työntekijät valitsivat keskuudestaan työsuojeluvaltuutetuksi Siru Vallealan sekä varavaltuutetuiksi Maija Mustajoen ja Ilona Rautiaisen.

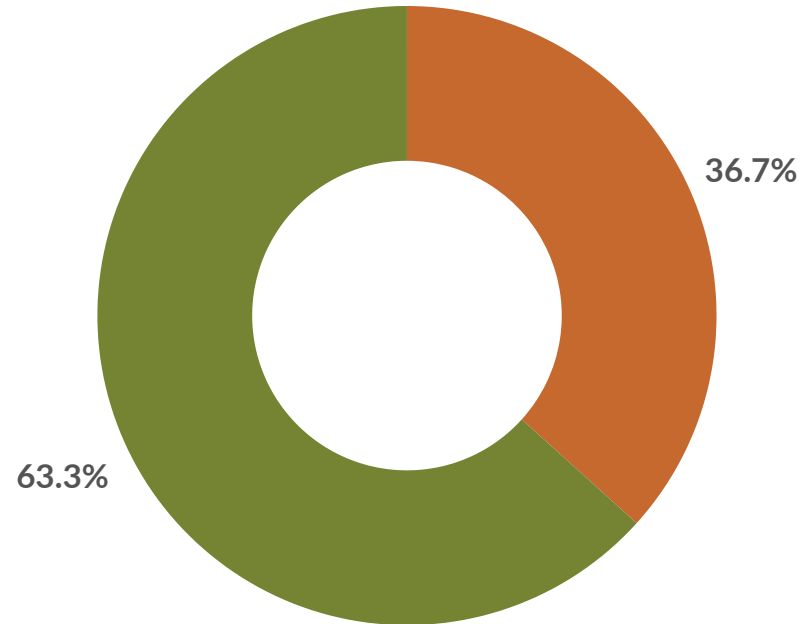
Talous

Yhdistyksen tulonlähteet ovat avustukset, varainkeruu, jäsenmaksut ja palstavuokrat.

Yhdistys sai **STEAlta** kohdennettua avustusta (Ak) yksinäisyyttä vähentävään toimintaan työelämän ulkopuolella oleville, projektirahoitusta (C) mielenterveyttä edistävään ja kotoutumista tukevaan toimintaan sekä **Paikka auki** -avustusta osatyökykyisten ja nuorten palkkaamiseen. STEAlta saadut avustukset kattoivat 63,3 % yhdistyksen tuotoista.

Vuonna 2023 yhdistyksen toimintaa tukivat lisäksi **Uudenmaan liitto**, **Helsingin kaupunki**, **Museovirasto**, **Viola Ranin -säätiö** sekä **Tre Smeder -säätiö**.

Varainhankintana yhdistys on myynyt tukituotteita, kerännyt palstavuokraa sekä ylläpitänyt vapaaehtoisvoimin toimivaa kirpputorimyymälä **Patinaa**. Tukituotteita myydään **Kahvila Lähteellä** sekä käsityöläisyhdistys **Käsistä ry:n Puodissa**.

STEA

Uudenmaan Liitto, Helsingin kaupunki, Museovirasto, Viola Ranin -säätiö, Tre Smeder -säätiö, varainhankinta

Suurimmat yhdistyksen menoerät olivat palkat ja tilavuokrat. Yhdistyksen tilinpäätös osoitti tilivuodelta 6624,41 euroa alijäämää. Noin 44.107,83 euroa käyttämättömiä STEA-avustuksia siirtyi seuraavalle tilivuodelle.

Yhdistyksen tilintarkastajana toimi Audit Plan / Jonas Sandell ja kirjanpidosta, ja palkanlaskennasta vastasi Kirjanpitotoimisto Harald Oy.

Sosiaali- ja
terveysministeriön
RAHOITTAMA

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

STIFTELSEN

Tre Smeder

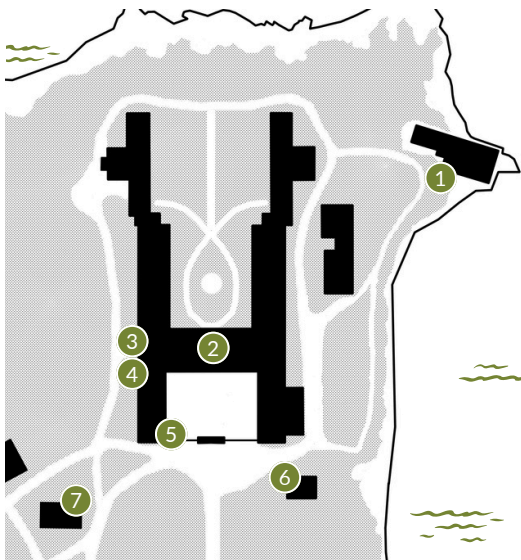
Museovirasto

VIOLA RANININ SÄÄTIÖ RS

Viola Ranins stiftelse sr

Toimitilat

Yhdistys toimii MIELI Suomen mielenterveys ry:n tytäryhtiöltä Lapinlahden Lähde Oy:ltä vuokratuissa tiloissa alueen päärakennuksessa, **Venetsia-rakennuksessa** ja loppusyksystä lähtien **Omenapuutalossa**. Päärakennuksessa yhdistyksellä on käytössä toimintaa varten **ryhmätyötilat** Valo, Wanha labra ja Tallipääty sekä lisäksi **museotoimintaa** varten Käytävägalleria. Venetsia-rakennuksessa yhdistykselle on vuokrattu ryhmätoimintaa varten niin kutsuttu Avoin tila. Yhdistys vuokrasi KUJE – Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste -hanketta varten syyskuun alusta Omenapuutalon alakerran. Yhdistyksellä on yllä mainittujen tilojen lisäksi käytössään neljä toimistohuonetta.

1. Avoin Tila
2. Käytävägalleria
3. Valo-tila
4. Wanha Labra
5. Tallipääty, Miitti-hanke
6. Omenapuutalo, Kuje-hanke
7. Puoti ja Patina

Yhteistyökumppanit ja verkostoituminen

Yhdistys on laajasti verkostoitunut ja tekee jatkuvasti yhteistyötä useiden eri järjestöjen, yhteisöjen, Helsingin kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Helsingin kaupungin **psykiatria- ja päihdepalvelujen kanssa** toteutettiin matalan kynnyksen ryhmätoimintaa osastohoidosta avohoitoon siirtyville 20–30-vuotiaille mielenterveyskuntoutujille. Tavoitteena oli lisätä toimintaan osallistuvien valmiuksia palata opintoihin tai työelämään.

Yhdistys on tehnyt lisääntyvästi yhteistyötä eri **luontoalan järjestöjen kanssa**. Lapinlahden Kaupunkiluontokeskuksen ympäristökasvatusopintojen myötä on Suomen Ympäristöopisto SYKLIn kanssa ollut yhteistyötä, ja liityimme Suomen luonto- ja ympäristökoulujen LYKE-verkostoon syksyllä 2023. Lisäksi toimimme yhteistyössä muiden Helsingin luontokoulujen kuten Harakan luontokoulun, Ympäristökoulu Polun ja Lasten ja nuorten puutarhayhdistyksen kanssa muun muassa hakien yhdessä rahoituksia.

Autismisäätiö on useina vuosina toteuttanut ryhmätoimintaa Lapinlahdessa ja osallistuu usein Pro Lapinlahden matalan kynnyksen toimintaan. Ryhmätoiminnasta on myös siirtynyt osallistujia Pro Lapinlahteen kuntouttavaan työtoimintaan ja yksi työkokeilija myös palkkatuettuun työhön ensin yhdistykselle ja sitten yhdistyksen omistamaan kahvilaan.

Yhteistyö Lapinlahden sairaala-alueen muiden toimijoiden kanssa on luonnollisesti erittäin tiivistä. Yhdistys toimiikin eräänlaisena alustana talon yhteistoiminnalle.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita vuonna 2023:

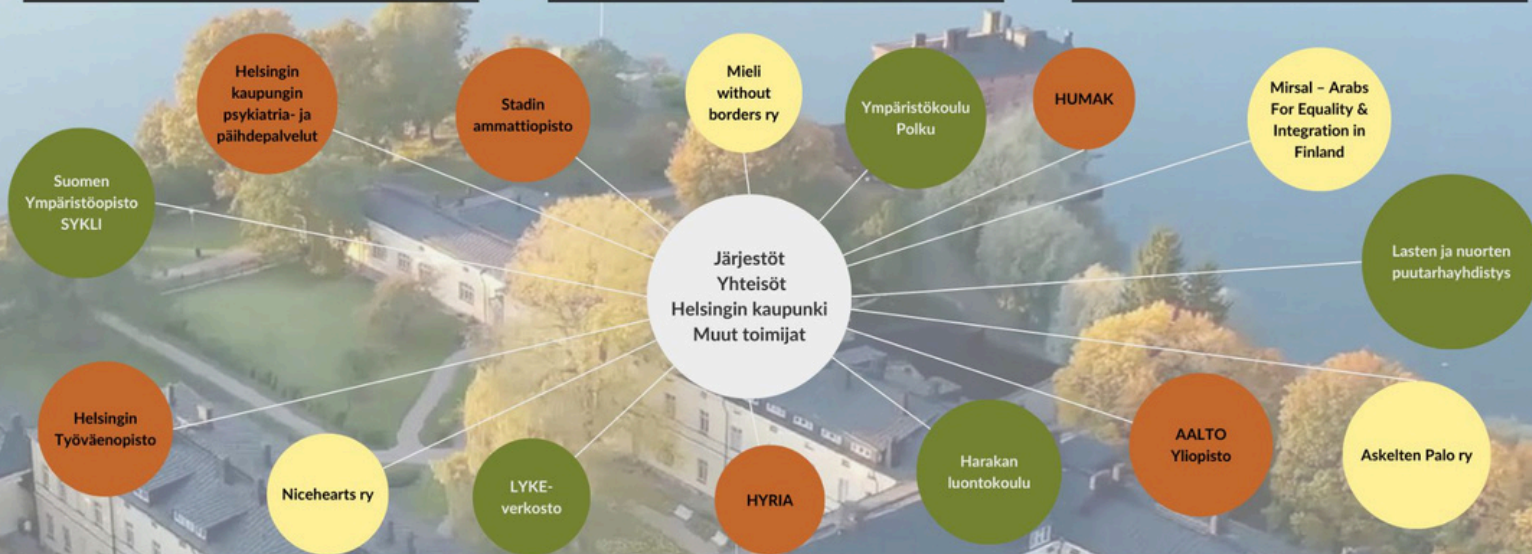
- Merelle ry
- Tringa
- Metsätuokio Oy
- HSY

Tärkeimmät talon sisäiset yhteistyökumppanit:

- Lapinlahden Lähde Oy
- Osuuskunta Tilajakamo
- Katu ry
- Alvila ry
- Inartes-taideterapiainstituutti

Viikottaisia vieraita, joille tarjotaan esittelykierroksia:

- Järjestöt
- Peruskoulut
- Lukiot
- Kansainväliset opiskelijaj ryhmät

MIELI Suomen mielenterveys ry:

- Yhteistyössä järjestettiin tapahtumia ja koulutuksia.
- Yhdistyksen toiminnassa hyödynnettiin laajasti MIELI ry:n kehittämiä toimintamalleja, materiaaleja ja koulutuksia.

Kassandra ry:n Interkult:

- Yhteistyössä järjestettiin improvisoidun kokeellisen musiikin festivaalit,
- konsertteja,
- taideinstallaatioita.

Autismisäätiö:

- Autismisäätiö on useamman vuoden ajan tullut säännöllisesti kerran viikossa Lapinlahteen toteuttamaan ryhmätoimintaa.
- Ryhmä osallistuu usein Pro Lapinlahden järjestämään matalan kynnyksen toimintaan, etenkin luontotoimintaan ja puiston ylläpitotehtäviin.

Toiminta

Pro Lapinlahti toimii yhdessä MIELI Suomen mielenterveys ry:n omistaman yhteiskunnallisen yrityksen Lapinlahden Lähde Oy:n kanssa turvaten Lapinlahden entisen psykiatrisen sairaalan säilymistä kaikille avoimena mielen hyvinvoinnin ja kulttuurin keskuksena, Lapinlahden Lähteenä. Tämän kansalaisten kaupunkiolohuoneena toimivan keskuksen kulmakivinä ovat yhteisöllisyys, vertaisuus, osallisuus, vapaaehtoistoiminta, kulttuuri, luovuus, luonto ja kokonaisvaltainen hyvinvointi. Lapinlahden Lähde on turvallinen paikka tulla – myös elämän tuntuessa vaikealta.

Yhdistyksen toiminnan ensisijainen kohderyhmä ovat yksinäisyyttä elämäntilanteensa takia kokevat ja syrjäytymisvaarassa olevat aikuiset, etenkin mielenterveyskuntoutujat, maahanmuuttajataustaiset henkilöt ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret aikuiset sekä ikääntyneet. Toimintamuotoina ovat matalan kynnyksen ryhmätoiminta, projekti- ja tapahtumatyöryhmät, mielenterveyden edistämiseen tähtäävät koulutukset ja yleisölle avoimet ja ilmaiset tapahtumat, luennot ja näyttelyt.

Yhdistyksen **työntekijöiden ammattitaito, sopeutumiskyky** ja **työlle omistautuminen** näkyvät toiminnassa. Työntekijöiden lisäksi sitoutuneet, osaavat ja innostuneet **ryhmäohjaajat, harjoittelijat** ja **vapaaehtoiset** ovat avainasemassa toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ohjaajat tuntevat osallistujat ja heidän kohtaamansa haasteet hyvin ja ovat herkkiä huomioimaan ryhädynamiikkaan vaikuttavia tekijöitä. Moni ryhmä toimii vapaaehtois pohjalta, ja moni ohjaaja on kulkenut yhdistyksen kehittämää niin kutsuttua osallisuuden polkua pitkin. He ovat siirtyneet osallistujista vapaaehtoisiksi ja siitä edelleen ohjaajiksi. **Kohderyhmä osallistuu toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen.** Toiminnot tukevat toisiaan, ja osallistujat siirtyvät usein yhdestä toiminnasta toiseen.

Toiminta synnyttää vertaisuutta, mikä osaltaan **vähentää yksinäisyyttä.** Toimintavuodelta kerätystä palautteesta oli luettavissa, että toimintaan osallistuneiden **elämänhallinnan taidot, ryhmäytötaidot** ja **sosiaaliset taidot** vahvistuivat ja he saivat työkaluja oman hyvinvointinsa edistämiseen, **mielekästä tekemistä, uusia näkökulmia** ja **ajatuksia.** Ennen kaikkea he oppivat tunnistamaan omia tarpeitaan. **Vuorovaikutustaidot** saivat vahvistusta, ja **luottamus** muihin ihmisiin kasvoi.

Kohdennettu STEA-avustus

Kohdennetun STEA-avustuksen avulla yhdistys on vakiinnuttanut matalan kynnyksen toimintaansa, jonka kohderyhmänä on etenkin yksinäisyyttä kokevat ja erilaisista syistä työelämän ulkopuolella olevat aikuiset.

STEA:n kohdennetulla Ak.Lähde-avustuksella toteutettiin:

8 eri säännöllisesti kokoontuvaa matalan kynnyksen ryhmää sekä kaksi suljettua kesäryhmää.

3 kesäleiriä: kulttuuri- ja taideleiri nuorille, joilla on juuret Lähi-Idässä ja jonka tarkoitus oli vahvistaa heidän kulttuurista perintöään, yksi sodan takia Ukrainasta paenneille äideille ja yksi heidän lapsilleen. Leirit toteutettiin yhteistyössä Cassandra ry / Interkultin kanssa.

6 projekti- ja tapahtumatyöryhmää, joissa yhdessä harjoittelijoiden ja vapaaehtoisten kanssa suunniteltiin isompia tapahtumia.

6 sosiaalisia taitoja lisäävää ryhmää ja 2 yksittäistä työpajaa. Ryhmistä kolme kokoontui säännöllisesti 2–4 kertaa viikossa koko vuoden ajan.

Mental Museum Lapinlahden Lähde

Mental Museum Lapinlahden Lähde on mielenterveyden häiriöistä kertova, muuntuva näyttely Lapinlahden päärakennuksessa. Esillä on laajasti Lapinlahden historiaa sekä myös taiteilijoiden töitä.

Museo kuvaa suljetun sairaalan muuttumista kaikille avoimeksi mielen hyvinvoinnin keskuukseksi. Lisäksi museon yhteydessä olevassa Käytävägalleriassa järjestettiin mielenterveyteen ja ihmisyyteen liittyvä näyttely.

MIITTI-toiminta

Kolmivuotisen MIITTI – Hyvinvointia ja kohtaamisia Lapinlahden Lähteellä (2021–2023) -hankkeen viimeisenä projektivuonna jatkettiin monipuolista **matalan kynnyksen toimintaa**, joka edistää **kotoutumista** ja **mielenterveyttä**. MIITTI:n toiminta on suunnattu erityisesti maahan muuttaneille ja turvapaikanhakijoille, mutta se on avointa kaikille kaupunkilaisille. Keskeistä hankkeessa on vuorovaikutus eri väestöryhmien välillä.

MIITTI

MIITTI-toimintaan sisältyi vuonna 2023 viikottaisia liikunta-, kulttuuri-, ja taideryhmiä, jotka kokoontuivat yhteensä lähes **300** kertaa.

Osallistujia säännöllisessä toiminnassa oli **661**.

Suosituimpiin ryhmiin kuuluivat

kundaliinijooga

Run to Sauna

Meditating together

suomi-arabia-kielenvaihtokulma

Suosittuja tapahtumia olivat

Friends Without Borders -kohtaamistapahtumat

Story Sharing Café -tapahtumat

Story Sharing Café -tapahtumia järjestettiin neljä yhteistyössä Story Sharing Universum ry:n kanssa. Näissä oli yhteensä 245 osallistujaa.

MIITTI osallistui myös Lapinlahden Lähteen isoihin yleisötapahtumiin omalla ohjelmistollaan: yhteistyössä Askelten Palo ry:n kanssa järjestettiin **Calaveritas de Azúcar** -sokerikallotyöpaja **Elävien Ääniä** -tapahtumassa sekä kasvomaalausta ja tanssityöpajoja lapsille **Music Heals** -tapahtumassa. Lisäksi MIITTI järjesti kaksi vähemmistötaustaisen taiteilijan taidenäyttelyä avajaisineen, tukikonsertin Turkin maajäristyksen uhreille huhtikuussa ja kesäkuussa Maailman Pakolaispäivänä **Courage Has No Borders** -konsertin yhteistyössä Amnesty Internationalin Suomen osaston kanssa. Punavuoren vastaanottokeskuksessa vierailtiin vuoden aikana kolme kertaa kertomassa toiminnasta ja saattamassa asukkaita Lapinlahden tapahtumiin.

Toiminnan tuloksia

Kokonaisuudessaan tavoitteisiin päästiin hyvin, ja palautetta kerättiin yhteensä noin 80:ltä osallistujalta.

94% koki osallistumisen parantaneen omaa hyvinvointia

75% fyysisen terveytensä parantuneen

73% koki yksinäisyytensä vähentyneen

Noin 30 osallistujaa raportoi saaneensa ystäviä MIITTI:n kautta, ja hyvä ilmapiiri mainittiin lukuisissa avoimissa vastauksissa.

Laajan toiminnan mahdollisti MIITTI-yhteisön sitoutunut ja monimuotoinen vapaaehtoisten joukko. Säännöllistä toimintaa ohjasi noin 20 vapaaehtoista, joista 90 % on itse taustaltaan maahanmuuttajia – suurin osa on aloittanut Miitissä osallistujana. Lisäksi noin 20 muuta vapaaehtoista auttoivat tapahtumajärjestelyissä ja sisällöntuotannossa. Elokuussa vietettiin vapaaehtoisten virkistyspäivää ja nautittiin saaristoristeilystä.

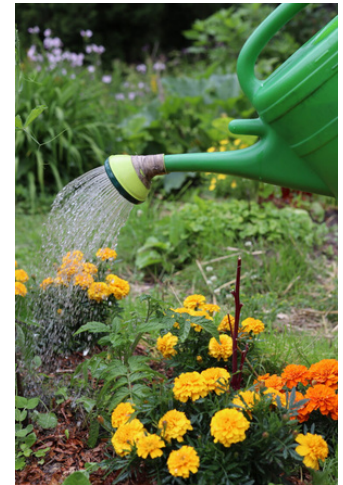
Kaupunkiluontokeskus ja viljelytoiminta

Lapinlahden Lähteen Kaupunkiluontokeskuksen toiminta on edistänyt kaupunkilaisten hyvinvointia luonnon avulla. Toiminta nojautuu Lapinlahden sairaalan mielenterveystyön jatkumoon, jossa on ymmärretty luonnon hyvinvointivaikutukset ihmiselle. Lapinlahden sairaalaympäristö on jo itsessään terapeutti.

Kaupunkiluontokeskus tarjoaa uusia taitoja ja tapoja lähentää luontosuhdetta oman elämän hyvinvoinnin lähteenä tarjoamalla Lapinlahden kävijöille ja kohderyhmille paikkalähtöisesti luontoon liittyvää toimintaa, ideoita ja inspiraatiota. Toimintaa toteutetaan järjestämällä luontoon liittyviä avoimia ja tilattavia tapahtumia, työpajoja, luentoja ja opastuksia. Kaupunkiluontokeskus on osa Pro Lapinlahti mielenterveysseuran matalan kynnyksen hyvinvointia edistävää toimintaa.

Kaupunkiluontokeskus tarjoaa tietoa monimuotoisesta kaupunkiluonnosta Lapinlahdessa ja pääkaupunkiseudulla. Paikkalähtöisyys tarkoittaa Lapinlahden puistoon ja yhteisöön nivoutuvaa toimintatapaa, joka ammentaa puiston ja ihmisten tarjoamista mahdollisuuksista sisältönsä Kaikkien Lapinlahti -idean mukaisesti.

Lapinlahden Lähteen
**kaupunki
luontokeskus**

Kuluneen vuoden aikana kaupunkiluontokeskuksen toimintaa järjestettiin Helsingin kaupungin ikäihmisten hyvinvointia lisäävään kulttuuritoimintaan suunnatulla avustuksella etenkin yli 65-vuotiaiden kohderyhmässä. Toimintaan sisältyi luontoon liittyviä työpajoja, kursseja, retkiä, tapahtumia ja hyvinvointia edistäviä harjoituksia (esim. mindfulness).

Suuren suosion saanut yhteisöviljelykerho kutsui kaikenikäisiä palstaviljelystä kiinnostuneita hoitamaan yhteisöpalstaa. Yhteisöviljelykerhon ideana oli tuottaa kokonaisvaltaista hyvinvointia osallistujilleen yhteisöllisen puutarhatoiminnan ja palstaviljelyn avulla puutarha-alan koulutuksen saaneen ohjaajan tuella.

Kuje – Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste

Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste Kuje on Uudenmaan liiton Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman (AKKE) -määrärahalla rahoitettu Lapinlahden Lähteellä toimiva hanke. Kujeen rahoituskausi on syyskuusta 2023 joulukuuhun 2024.

Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste Kujehanke tekee taide- ja kulttuuritoiminnasta entistä saavutettavampaa ja lisää tietoutta toimintojen hyvinvointivaikutuksista.

Kuje – uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste

Hankkeen tavoitteena

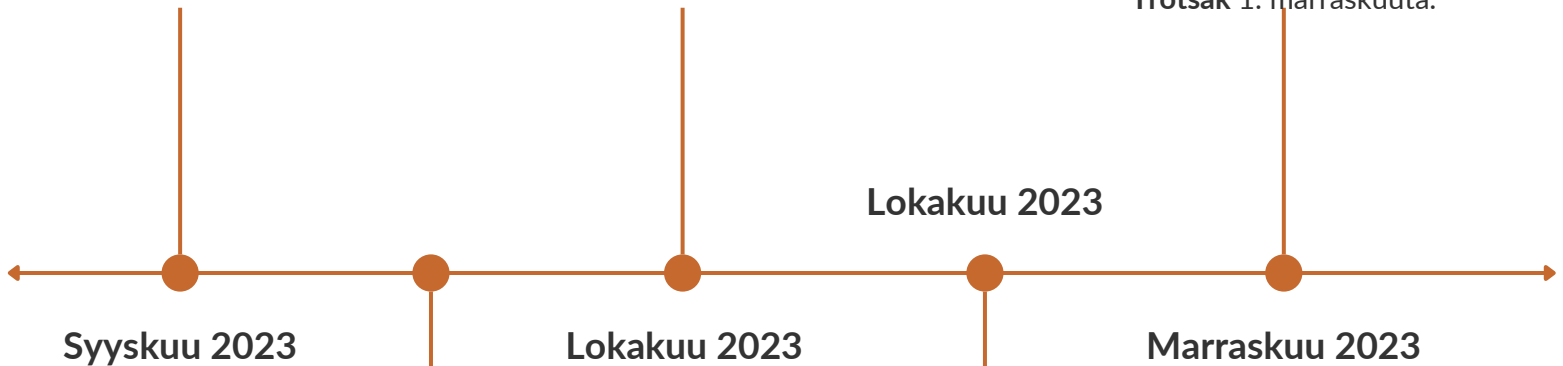
on saada Uudenmaan alueella asuvat täysi-ikäiset mielenterveys- ja päihdetoipujat järjestöjen tuottaman kulttuurihyvinvointitoiminnan piiriin.

Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste -hankkeen varsinainen toiminta aloitettiin syyskuussa 2023.

Hankkeen käynnistyttyä toteutettiin hankeviestijän rekrytointiprosessi. Valittu hankeviestijä **Aleksandra Lumivuori** aloitti työssään lokakuun alussa.

Toisenkin hankeavustajan palkkaamiseksi löytyi rahoitus, joten molemmat valittiin. **Amanda Kujo** aloitti Kujeen hankeavustajana 16. lokakuuta ja **Eili Trotsak** 1. marraskuuta.

Sittemmin Kujen nimen saaneeseen hankkeeseen oli jo ennen syyskuuta palkattu hankepääälliköksi **Miia Lusa** ja kulttuurihyvinvointiagentiksi **Tuomas Karisto**.

Tämän jälkeen toteutettiin rekrytointiprosessi hankeavustajan palkkaamiseksi Paikka auki -ohjelman myöntämän avustuksen turvin. Rekrytointiprosessin myötä löytyi kaksi sopivaa henkilöä Kujeen hankeavustajiksi.

Uudenmaan liiton AKKE-rahoitus mahdollistaa hankkeelle kaksi henkilötyövuotta. Nämä jakautuvat niin, että hankepäällikkö toimii täyspäiväisesti ja sekä kulttuurihyvinvointiagentti että hankeviestijä 50 prosentin työajalla. Hankeavustajat työskentelevät 60 %:n ja 65 %:n työajoilla.

Kuje-hankkeen alkutaival kului käytännön toimissa: hankkeen toimitilalle Omenapuutaloon tehtiin hankintoja ja tilaa sisustettiin. Hanketiimi keskittyi sisäisen viestinnän ja työskentelytapojen kehittämiseen ja tutustui erilaisiin järjestelmiin kehittäen käytäntöjä, joiden avulla tiimin sisäinen viestintä ja materiaalit olisivat hyvin organisoituja. Työnkuvia selkeytettiin.

Uudenmaan kulttuurihyvinvoinnin yhteyspiste Kujeen ollessa verkostohanke, jolla on moninaisia tavoitteita ja kohderyhmiä, hanketiimi käytti runsaasti aikaa perehtyen hankkeen pääteemoihin, tavoitteisiin ja kulttuurihyvinvointiin. Heti hankkeen alusta lähtien ryhdyttiin tutustumaan kulttuurihyvinvoinnin ja psykiatria- ja päihdepalveluiden organisaatioihin ja verkostoihin. Hanketiimi tapasi useita kulttuurihyvinvoinnin ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia ja alkoi organisoida vierailuja kulttuurihyvinvointitoimintoja tuottaviin järjestöihin. Vuoden 2023 lopulla laadittiin kuukausikohtainen toimintasuunnitelma vuodelle 2024.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoiset olivat tärkeä osa vuoden toimintaa. Yhdistyksen tarjoama monimuotoinen vapaaehtoistoiminta antoi vapaaehtoisille mahdollisuuden vahvistaa toiminnallista identiteettiään ja aktiivista kansalaisuutta. Noin 120 vapaaehtoista oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa tapahtumia.

Vapaaehtoiset järjestivät historiakerroksia ja toimivat ohjaajina ja apuohjaajina ryhmätoiminnassa sekä museo-oppaina. He avustivat näyttelytoiminnassa, tekivät vaikuttamistyötä, toimivat hallituksen luottamustehtävissä, osallistuivat siivous- ja kunnostustöihin ja toimivat kirpputorin ja kahvilan työtehtävissä. He ohjasivat joogaa ja muuta liikuntaa, osallistuivat viljelypalstojen hoitoon ja hoitivat viherkasveja. Vapaaehtoiset kokivat Lapinlahden turvallisen paikkana, jossa on hyvä etsiä vahvuuksiaan ja opetella työelämässä ja arjessa tarvittavia taitoja.

Viestintä

Viestinnän kehittäminen

STEA myönsi yhdistykselle ensimmäistä kertaa avustusta viestintäasiantuntijan palkkaamiseen, ja toimintavuoden aikana kehitettiin viestintää entistä monipuolisemmaksi, hallittavammaksi ja saavutettavammaksi.

Nettisivut uudistettiin käyttäjäystävällisemmiksi, ja sosiaalisen median viestintää kehitettiin hyödyntäen viestintäkanavien data-analyysia.

Myös sisäistä viestintää ja graafista viestintää kehitettiin unohtamatta suullista ja ilmoitustauluja hyödyntävää markkinointia.

Uusien verkkosivujen myötä saavutettuuteen, sateenkaariviestintään ja turvallisemman tilan periaatteisiin perehdyttiin aiempaa näkyvämmiin. Ekologista ja sosiaalista vastuullisuutta tuotiin verkkosivuilla esiin paremmin.

**STEA MYÖNSI AVUSTUSTA
VIESTINTÄASiantuntijan
Palkkaamiseksi:**

**MONIPUOLISEMPAA,
HALLITTAVAMPAA JA
SAAVUTETTAVAMPAA
VIESTINTÄÄ!**

16 000

SEURAAJAA FACEBOOKISSA

Sosiaalisen median kanavista Lapinlahden Lähteen kanaville keskitetyllä viestinnällä todettiin olevan suurin näkyvyys (esimerkiksi Facebookissa vuoden aikana yli 16000 seuraajaa), mutta myös Pro Lapinlahden **somekanavien viestintää tehostettiin**. Keskeinen viestintäkanava oli uutiskirje Pulputusta Lähteeltä, jota muokattiin visuaalisemmaksi. Kirjettä tulostettiin lukukappaleiksi.

Vaikuttamisviestintää ryhdyttiin loppuvuodesta suuntaamaan kohti kuntalaisaloitekampanjaa, joka tähtää alueen julkisen omistuksen turvaamiseen. Pro Lapinlahti osallistui myös uuden kansalaisvaikuttamisen sanomalehden, Citizen Network Newsin, tekoon.

Viestinnän tiimissä oli yhden kokopäiväisen viestinnän asiantuntijan lisäksi useita osa-aikaisia avustajia.

Viestintäkanavat

Pääkanavat

lapinlahdenlahde.fi-verkkosivu
Pulputusta Lähteeltä -uutiskirje

Facebook

@Pro Lapinlahti
mielenterveysseura ry
@Lapinlahden Lähde
@Kahvila Lähde
@Lähteen sauna
@MIITTI
@Lapinlahden Lähteen
kaupunkiluontokeskus
@Uudenmaan
kulttuurihyvinvoinnin
yhteyspiste Kuje

Instagram

@prolapinlahtiry
@lapinlahdenlahde
@kahvilalahde
@lahteensauna
@miitti1
@lapinlahdenluontokeskus
@kulttuuriyhteyspistekuje

TikTok

@lapinlahdenlahde

LinkedIn

@Lapinlahden Lähde Oy

YouTube

@Lapinlahden Lähde

X

@LapinlahdenL

Vaikuttamistyö ja Lapinlahden tulevaisuus

Lapinlahden sairaala-alueen muodostaman **kulttuuriperintökohteen** vaaliminen on olennainen osa yhdistyksen toimintaa. Vaikuttamistyötä toteutetaan aktiivisesti osana Lapinlahden toimijoiden vaikuttamistyöryhmää, **Ohjausryhmää**, joka kokoontui säännöllisesti 2–4 kertaa kuukaudessa.

Syksyllä Pro Lapinlahti osallistui hakemuksellaan vuosittaisen **Euroopan kansalaisyhteiskuntapalkinnon** hakemiseen. ETSK:n (Euroopan talous- ja sosiaalikomitea) palkinnolla halutaan tuoda näkyviin eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen keskeinen, innovatiivinen rooli mielenterveyden haasteiden hoidossa ja ennaltaehkäisyssä.

Lapinlahti-yhteisö, Helsingin kaupunkiympäristön toimiala ja kiinteistöosakeyhtiö Kaapelitalo järjestivät keväällä ja syksyllä useamman **yhteistyöstötyöpajan**, joissa muodostettiin yhteinen näkemys Lapinlahden kunnostusten jälkeisestä tila- ja toimintakonseptista.

Lapinlahden kuntotutkimuksen tuloksia kuultiin 5.10.2023 Helsingin kaupunkiympäristön toimialan (Kymp) järjestetävässä infotilaisuudessa. Tilaisuudessa käsiteltiin myös tulevaa asemakaavamuutosta. Kuntotutkimuksista vastanneen Afryn ja Kympin edustajat vahvistivat, että Lapinlahden tiloja on turvallista käyttää peruskorjauksiin asti.

Vaikuttamistyön eräs aihepiiri oli Länsisataman ja Länsiväylän yhdistävä **Satamatunneli**, jonka suuaukkoa suunnitellaan Lapinlahden puistoon. Tunnelihanke uhkaa puiston luonto-, virkistys ja kulttuuriarvoja. Lapinlahti-yhteisö toivoi kuuluvasti Satamatunnelin suuaukon sijoittamista Lapinlahden puiston ulkopuolelle ja oli huolissaan tunnelin vaikutuksista uhanalaisiin lajeihin.

Kuntalaisaloitekampanjan (kuva) suunnittelu alkoi loppuvuodesta 2023 Lapinlahden Ohjausryhmässä. Kuntalaisaloitteella halutaan turvata Lapinlahden omistuksen pysyminen Helsingin kaupungilla. Kuntalaisaloitetta valmisteltiin huolella valitun työryhmän toimesta, ja sen ympärille ryhdyttiin suunnittelemaan laajamittaista viestintäkampanjaa.